

## ÎNCHEIERE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului  
Judecători

Valeriu Doagă  
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

soluționînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de avocatul Ion Matusrnco în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Ultra Systems”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Ultra Systems” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015,

### C O N S T A T Ă :

La 15.03.2013, SRL „Ultra Systems” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la anularea deciziilor nr. 389/1/5 și nr. 390/1/5 din 12 februarie 2013, emise asupra cazului de încălcare a legislației fiscale de către SRL „Ultra Systems” și anularea concluziilor reflectate în actele de control nr. 1-610882 din 18 ianuarie 2013 și nr. 1-610854 din 16 ianuarie 2013, emise de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 15 ianuarie 2013, șeful adjunct al IFS mun. Chișinău a emis deciziile nr. 5752, 5753 și 5759 privind efectuarea controlului fiscal la fața locului prin metoda de verificare faptică la toți agenții economici amplasați în mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 6V.

Argumentează că, conform prevederilor art. 214 alin. (1) din Codul fiscal, controlul fiscal are drept scop verificarea modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală într-o anumită perioadă sau în cîteva perioade fiscale.

Pretinde că, deciziile de inițiere a controlului fiscal nr. 5752, 5753 și 5759 sunt emise cu încălcarea legislației, avînd în vedere că sunt efectuate înscrisuri de mîină, organul fiscal dispune efectuarea controlului fiscal la agenții economici și nu la contribuabil, nu prevăd data inițierii și finalizării controlului, precum nici nu reflectă temeiul legal de efectuare a controlului.

Consideră că actele de control nr. 1-610882, 1-610854 din 16, 18.01.2013, care au fost emise în baza deciziilor nr. 5762 și 5752, au fost emise cu încălcarea procedurii.

Argumentează că, în perioada 16-18 ianuarie 2013, în str. Ion Creangă, 6V, la sediul contribuabilului, la efectuarea controlului au participat mai mult de cincisprezece funcționari fiscali, care, în ansamblu, prin comportamentul și acțiunile lor, au derogat de la normele codului de conduită a funcționarului fiscal,

dezorganizând astfel activitatea agentului economic, fapt confirmat prin înregistrările video prezentate.

Invocă că, pe parcursul zilei, funcționarii fiscali au înaintat diverse cerințe care depășesc limitele controlului fiscal.

Susține că, deși contribuabilul a permis accesul la întreprindere, la depozite, în vederea examinării stocurilor, precum și au fost eliberate actele solicitate de reprezentanții organului fiscal, aceștia nu au acționat în limitele deciziilor de instituire a controlului fiscal la fața locului și respectiv, neîntemeiat au constatat că, contribuabilul nu a prezentat informațiile solicitate, necesare întru efectuarea controlului fiscal la fața locului.

Pretinde că, concluziile organului fiscal reflectate în actele cu nr. 1-610882, nr. 1-610854 din 16 și 18 ianuarie 2013 nu corespund realității și contravin normelor legale.

Ținând cont de faptul că, decizia de instituire a controlului nu prevede perioada efectuării controlului fiscal, actele de control întocmite în temeiul acesteia sunt nule și respectiv, nu produc careva efecte juridice.

Consideră că nu este justificată decizia organului fiscal de a întocmi trei acte de control cu privire la unul și același control fiscal efectuat la fața locului.

Pretinde interpretarea în mod eronat a normelor legislației de către reprezentanții organului fiscal la efectuarea controlului fiscal și emiterea deciziilor nr. 389/1/5 și nr. 390/1/5 din 12 februarie 2013, fiind pasibile de anulat ca neîntemeiate.

Pe parcursul procesului civil, reclamanta și-a concretizat pretențiile, solicitând anularea deciziei IFS mun. Chișinău nr. 390/1/5 din 12 februarie 2013 și declararea ca fiind nejustificate și fără efecte juridice a concluziilor reflectate în actul de control nr. 1-610854 din 16 ianuarie 2013.

Cu privire la actul de control nr. 1-610854 din 16 ianuarie 2013, prin care organul fiscal a constatat „neprezentarea la prima cerere persoanelor cu funcții de răspundere a organului cu atribuții de administrare fiscală acces la sistemul electronic de evidență contabilă”, consideră că nu este întemeiat, ori, în calitate de persoană care a participat din partea reclamantului este indicat avocatul Matușenco Ion, care reprezenta societatea în baza mandatului și, având în vedere faptul că avocatul nu este persoană cu funcție de răspundere în cadrul societății reclamante, acesta nu putea reprezenta societatea în calitate de persoană responsabilă, așa cum este indicat în actul de control.

Astfel, consideră că nu îi este imputabilă societății reclamante încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. f) din Codul fiscal, ori, cererea adresată de către inspectorii fiscali cu privire la prezentarea accesului la sistemul electronic de evidență contabilă a fost formulată către o persoană care nu putea și nu avea careva temei legal să le dețină.

Mai mult, reprezentantul reclamantului în bază de mandat, avocatul Matușenco Ion, a informat inspectorii fiscali despre faptul că, actele solicitate de către ei le deține administratorul SC „Ultra Systems” SRL, Mihail Andreev, care în perioada efectuării controlului se afla în afara mun. Chișinău și era în imposibilitate de a le prezenta.

În același timp, invocă că, în ziua întocmirii actului de control fiscal nr. 1-610856 din 16 ianuarie 2013, inspectorilor fiscali li s-au prezentat actele solicitate după cum urmează: registrele de livrări procurări, bilanțul de verificare, actul de inventariere a facturilor fiscale, stocul mărfurilor deținute și facturile fiscale. În același timp, inspectorilor fiscali li s-a comunicat ordinul emis de SC „Ultra Systems” SRL, prin care societatea, în conformitate cu prevederile Legii cu privire

la secretul comercial nr. 171 din 06.07.1994, a prevăzut în mod expres ce documente și informații se califică ca prezentând informație cu caracter de secret comercial.

Astfel, potrivit ordinului menționat, informațiilor plasate vizînd activitatea agentului economic cu furnizorii și cu beneficiarii, atît informația de proveniență a tranzacțiilor perfectate de societate, le-a fost atribuită calitatea de informații ce reprezintă secret comercial al contribuabilului, accesul la astfel de documente și informații, potrivit ordinului, avînd-ul doar administratorul întreprinderii.

Invocă prevederile art. 11 alin. (2) al Legii cu privire la secretul comercial nr. 171 din 06.07.1994, conform căroră, organele de stat, în limitele competențelor stabilite de legislație au dreptul, în baza unei cereri scrise, semnate de către persoana împuternicită, să solicite și să primească, cu titlu gratuit, informații ce constituie secret comercial.

Deși, în speță, inspectorii fiscali nu puteau să cunoască dacă informația solicitată de către ei constituie secret comercial al „Ultra Systems” SRL, norma legală în cauză denotă încă o dată faptul că la efectuarea controlului în cauză, o persoană cu funcție de răspundere din partea reclamantului nu a participat, fapt care are ca rezultat final o sancționare ilegală.

Totodată, pretinde că, contrar prevederilor art. 134 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, actul de control fiscal cu nr. 1-610854 din 16 ianuarie 2013 nu conține careva explicații ale reprezentantului SC „Ultra Systems” SRL, care a participat la efectuarea controlului fiscal, fapt care denotă insuficiența acțiunilor întreprinse de către funcționarii fiscali cu scopul de a stabili cu certitudine dacă a se întrunesc elementele cazului de încălcare a legislației fiscale.

Invocă că, în temeiul art. 11 alin. (1) din Codul fiscal, la aplicarea legislației fiscale, toate îndoielile se interpretează în favoarea contribuabilului,

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 iunie 2015, cererea de chemare în judecată a SRL „Ultra Systems” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind contestarea actelor administrative a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut aplicabile prevederile art. 1 alin. (2), 3 alin. (1) lit. a), 14, 16 alin. (1) și 25 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, art. 8 alin. (2) lit. c) și f), 134 alin. (1), 214 alin. (1), 216 alin. (2) și (8), 226<sup>16</sup> alin. (11) din Codul fiscal, menționînd că cerințele reclamantului sunt neîntemeiate, deoarece s-a stabilit cu certitudine că acesta nu s-a conformat cerințelor legale ale organului fiscal.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la 16.07.2015, SRL „Ultra Systems” a contesta-o cu apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 iunie 2015 și emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată.

În motivarea apelului, apelantul a invocat caracterul ilegal și neîntemeiat al hotărîrii primei instanțe, avînd în vedere că instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt ale pricinii, concluziile sale fiind întemeiate pe argumentele intimatului, fără a da o apreciere obiectivă argumentelor și probelor prezentate de apelantă.

Consideră că instanța de fond nu a examinat pe deplin deciziile IFS mun. Chișinău din 15 ianuarie 2013, nr. 5752, 5753 și nr. 5759, omițînd să dea apreciere faptului că, organul fiscal a decis efectuarea controlului fiscal la fața locului prin metoda de verificare faptică la toți agenții economici amplasați în str. Ion Creangă, 6V, mun. Chișinău, dispoziții care nu rezultă din legislația în vigoare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de SRL „Ultra Systems” și menținută hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 iunie 2015, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Ultra Systems” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind contestarea actelor administrative.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, iar argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 21.03.2016, avocatul Ion Matusenco în interesele SRL „Ultra Systems”, au contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015 și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, precum și săvîrșirea altor încălcări care constituie temei de declarare a recursului.

În speță, recurentul a reiterat argumentele expuse și în cererea de apel.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererile de recurs, completul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele ierarhic inferioare au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanțele s-au axat doar pe faptele indicate de intimat, iar poziția recurteii nu a fost luată în considerație.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare minuțioasă de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de avocatul Ion Matusenco în interesele SRL „Ultra Systems”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Ion Matusenco în interesele SRL „Ultra Systems” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

#### D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Ion Matusenco în interesele SRL „Ultra Systems”.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea